

III. stopnja.

Narodne pesmi za mladino

Zbral in uredil Janko Žirovnik

Lastnik in založnik
Društvo za zgradbo
Učiteljskega
konvikta.

V Ljubljani 1921

Natisnila Učiteljska
tiskarna v Ljubljani

III. stopnja.

Narodne pesmi za mladino

Zbral in uredil Janko Žirovnik

Lastnik in založnik
Društvo za zgradbo
Učiteljskega
konvikta.

V Ljubljani 1921

Natisnila Učiteljska
tiskarna v Ljubljani

KAZALO.

	Stran		Stran
1. Sneg za to leto slovo je že vzel	3	11. Ena ptička priletela	21
2. Ko pomlad cvetloča pride	5	12. Stoji, stoji tam Beligrad	22
3. Slišala sem ptičko pet'	7	13. Tri rože	24
4. Ena ptička mi poje	9	14. Škrjanček poje, žvrgoli	25
5. Lepo je pomlad'	10	15. Roža na vrtu zelenem cvete	27
6. Gozdi so že zelen'	12	16. Ko ptičica sem pevala	29
7. Kje so moje rožice	13	17. Rasti, rasti rožmarin	31
8. Preljubo veselje	15	18. Prišla je miška	33
9. V dolinci prijetni	17	19. Pridi Gorenj'c	35
10. Popotnik pridem čez goro	19	20. Glejte, že solnce zahaja	37

Ms. D. 2792/1950

1. Sneg za to leto slovo je že vzel.

Veselo.

1. Sneg za to le - to slo-vo je že vzel, hra-nil je star-ček svoj ča-mer ve-

sel, zeb'-ca za - pe - la, s par-ne zle - te - la: „Nis' me še, mra-zek ti, vzel!“

2. Slišiš po gaju prepevati tam!
Ptički veseli spet prišli so k nam;
kak' žvrgolijo,
tebe budijo;
„Lepa nedolžnost, le vstan'!“

3. Tamkaj po polju, po njivcah povsod
zgodaj prepeva škerjančkov rod;
kvišk' se podaja,

lepo obhaja
solnca veselega god.

4. Tamkaj, kjer solnce potoke srebri,
pen'ca vesela na vrbi sedi,
lepo prepeva
in se ogreva,
Stvarnika svj.ga časti.

5. Tebi stvarnica na smeh se drži,
ona zdaj novo obleko dobi:
Trate zelene,
rožce rumene,
kako nas to veseli!
6. Češnja vsa bela na griču stoji,
gleda na breskev, ki v vrtu cveti.
Vse razcvetelo
in omladelo
Teb' se naproti smeji.
7. Vse se zdaj giblje, veselo živi,
cvetu na vsakem, bučel'ca sedi.
Tam po ravnini,
lepi ledini
deček metulje lovi.
8. Tamkaj po solnčnih goricah - aj, aj!
Pridni pastirci kak' imajo raj,
ovčke paséjo,
lepo pojéjo,
Hola! kak' juckajo zdaj!
9. Mnogo veselja res pomlad nam dá,
urno pa nas do poletja peljá,
leto brž mine,
tud' jesen zgine,
zima nam roko podá.
10. Tak' bo minula tud' tvoja mladost,
se spremenila življenja sladkost;
vse bo minulo,
vse se stemnilo,
prišla bo smrtna bridkost.

Valentin Orožen.

2. Ko pomlad cvetoča pride.

Veselo.

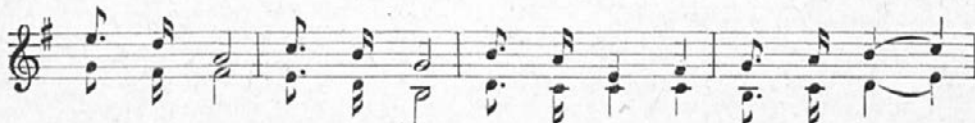
Poljska narodna.

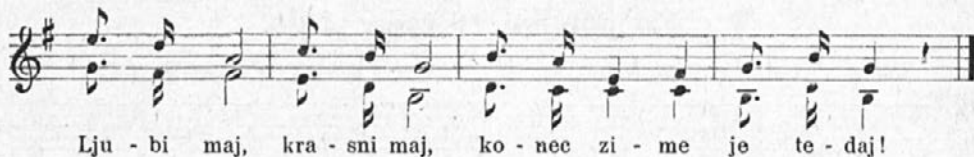
1. Ko po-mlad eve - to - ča pri - de in od - kle - ne tem - na vra - ta,

z ra - dost-jo nas vse ob - i - de, do - ba nam za - si - je zla - ta:

Lju - bi maj, kra - sni maj, ko - nec zi - me je te - daj!

2. Sladki čujejo glasovi
ptičic v mladi se naravi,
ki srce v krasoti novi
vabi k radostni zabavi:
Ljubi maj, krasni maj,
konec zime je tedaj!

3. Kjer si petje dom izvoli,
Tam življenje lepo sije,
bratje, torej zdaj okoli
pesem ta naj se razlije:
Ljubi maj, krasni maj,
konec zime je tedaj!

3. Slišala sem ptičko pet.

Lahko.

1. Sli - ša - la sem pti - čko pet', za - pe - la je: ku - ku!

Kte - ra mo - re nek to bit', ki po - je tak' le - po? To

je go - to - vo ku - kav - ca, je moj' - ga sr - ca lju - bi - ca, ku-

a tempo*zadržati*

2. Dekle pasla je ovce,
začela zvezde štet'!
Rada b'la bi zvedela,
kedaj bo treba umret'.
Zglasila prec' se kukavca,
prav žalostno zakukala:
[kuku, kuku,]
tako je kukala.

3. Kaj te bom poslušala,
za norca me imaš.
Sem te dost'krat slišala
kakošen glas imaš.
A kukavca je kukala,
po vejah se je gugala:
[kuku, kuku,]
tako je kukala.

4. Ena ptička mi poje.

Mehko

1. E-na ptič - ka mi po - je po zra - ku le - ti. Pa za - kaj bi ne

pe - la k'se j' do - bro go - di. la la la la la la la la la

la la la la la la la la la la la la la la la la.

2. „Pa ne sejem ne žanjem,
pa dobro živim.

Pa Boga nič ne žalim,
ga lepo častim.“

5. Lepo je pomlad'.

Mehko.

1. Le - po je po-mlad', sliš' - mo ptič - ke pet', o - ne

nas u - če, ka - ko i - ma - mo ž'vel'. Hval' jo stvar - ni - ka za vse,

kar jim da. Hva - lim ga tud' jaz, kar me - ni da.

2. Lepo je polet'
vidim rož'ce cvest',
zelen travnik seči
rumeno žito žet',
ko druž'ga nevem,
pa k žanjicam grem,
in srpe svetle nabrusim jim.
3. Lepo je jesen',
vidim ajdov cvet,
le ta ajdove cvet
ki da čebelam jed,
le ta ajdov cvet
da čebelam jed,
zrnje dobra tud' je naša jed.
4. Lepo je pozim'
za pečjo sedim,
bašem pipico,
pa tobak kadim,
krnim živinico,
hodim v cerkvico,
pa Boga tam hvalim in častim.
5. Lepo je na svet',
lepo je živet'
ker sem sam vesel,
pa precej začnem pet!
Mojga petja glas
dela kratek čas,
poslušajte ga če je za vas!

6. Gozdi so že zelen'.

Otožno.

1. Go-zdi so že ze-len', trav-ni - ki raz-cve-ten', pti-čki pod ne-bom ve-

ve - lo po - jo, pti-čki pod ne-bom ve - se - lo po - jo.

2. Ptički, jaz prašam vas,
al' bo kaj skor' pomlad,
al' bo kaj skoraj
zelena pomlad?

3. Pomlad že prišla bo,
k' tebe na svet' ne bo,
k' tebe b'do djali,
v to črno zemljo.

7. Kje so moje rožice.

*Mehko.**V. Orožen.**Ponarodela.*

1. Kje so mo - je ro - ži - ce, pi - sa - ne in be - le? Moj'-ga sr - ca
lju - bi - ce, žlah - tno so cve - te - le. Ah, po - mlad je šla od nas,
vze - la jih je zi - ma, mraz, vze - la jih je zi - ma, mraz!

2. Kje so moje ptičice,
kam se zdaj zletele?
Oh, nedolžne pevčice,

kak' so žvrgolele!
Zanke b'le nastavljene
[ptice so se vjele vse].

3. Kje je hladni potok moj,
kjer sem se sprehajal,
ko skušnjav nevarni boj
mene je obdajal?
Vel'ka' vel'ka suša b'la,
[zemlja je popila ga].

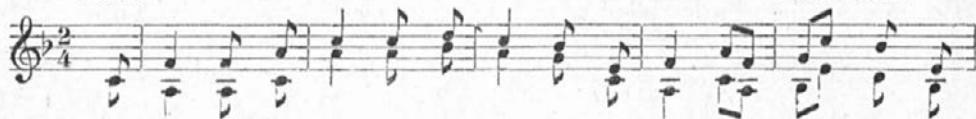
4. Kje je moja utica,
utica zelena?
Kje je hladna senčica
z lipice spletena?
Hud vihar podrl je njo,
[ah, zelena več ne bo!]

5. Kje je tista deklica,
v vrtu je sedela, —
lepa kakor rožica,
pesmice je pela?
Hitro, hitro mine čas,
[mine tudi lep obraz].

6. Kje je pevec zdaj vesel,
ki je to prepeval?
Naj bi enkrat še zapel,
kratek čas nam delal!
Hitro, hitro mine čas,
[ah, ne bo ga več pri nas!]

8. Preljubo veselje.

*Veselo.**Ponarodela.*

1. Pre - lju - bo ve - se - lje, oj kje si do - má, oj kje si do -
 Po - vej kje sta - nu - ješ, moj ljub - ček sr - ca? moj ljub - ček sr -

ma, oj kje si do - ma. Po hri - bih, do - li - nah za
 ca, moj ljub - ček sr - ca?

ta - bo hi - tim, te vi - de - ti ho - čem, ob - je - ti že -

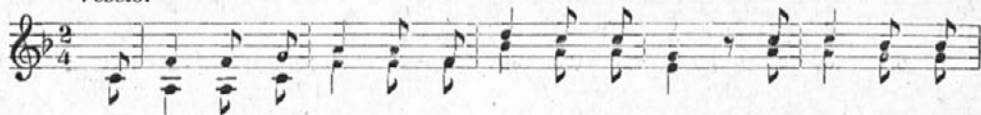

2. Te iščem za mizo, kjer dobro jedó,
na plesu pri godcih, kjer sladko pojó;
Al' prav'ga veselja na rajanju ni,
pijanci, plesalci veselje beži.
3. Te iščem po polju, kjer rožce cvetó,
po logu zelenem, kjer ptice pojó;
pa ptice vesele in rožice vse
le 'majo veselje za mlado srcé.
4. Poslednjič veselje šele zasledim,
na vaško ledinco pridirjam za njim;
glej, tamkaj z otroci prijazno igra,
jim kratek čas dela, pri njih je domá.
5. Oh, blažena leta nedolžnih otrok,
vi 'mate veselje brez težkih nadlog;
oh, kako vas srčne nazaj poželim!
Al' vi ste minula, zastonj se solzim,
6. Le eno veselje še čaka na mé,
v presrečni deželi, kjer mlado je vse:
trpljenje v taisto deželo ne zná
le tamkaj je pravo veselje domá!

Anton Slomšek.

9. V dolinci prijetni.

Veselo.

1. V do-lin - ci pri - jet - ni je lju - bi moj dom, ni - ko - li od

nje - ga po - dal se ne bom; pod li - po do - ma - čo naj - raj - ši se-

dim, v do - ma-čem ve - se - lju do - volj-no ži - vim. Tra la la la la

2. Le išči - si sreče, prijatelj drugje,
Al' misliš dobiti na tujem je kje?
Veliko mars'kteri je hodil po svet',
potem se v domovje obrnil je spet.

3. Domače cvetice najzaljše cveto
in tički domači najlepše pojo;
prijat'ljji domači so mil'ga srea,
ljubezen, zvestoba le biva doma.

4. Doma preživeti si dneve želim,
umreti se tudi doma ne bojim;
v domači gomili se spava sladko,
mi bratje, sestrice rahljajo zemljo.

A. Praprotnik.

10. Popotnik pridem čez goro.

Zmerno.

1. Po - pot-nik pri-dem čez go - ró, od do-ma vzel sem že slo-vo in
 ka - mor se o - kó o-zré, pov - sod se mi nov svet od-pré. 'Tud'
 tu - kaj soln - ce gre o-krog, do - li - no vi - dim, hrib in log; pa
 soln - ce na - še bolj bli - šči in hrib naš lep - še lep - še ze - le - ni.

2. Tud' tu cvetó cvetličice,
Po njih šumé čebelice;
pa naših rož je lepši cvet,
čebelic naših slajši med.
Skoz mesta hodim in vasi,
povsod drugač' se govori;
jaz tuj'c nikogar ne poznam,
in sred' ljudi povsod sem sam.

3. Dežela ljuba, kje ležiš,
ki jezik moj mi govoriš?
kjer znanci moji še živé,
prijat'ljí moji v grobih spé?
Vzdihujem, vprašam vedno: kje?
Prijat'ljí, k vam želi sreé,
peroti imeti si želim,
da k vam domu ko ptič zletim.

Janez Strel.

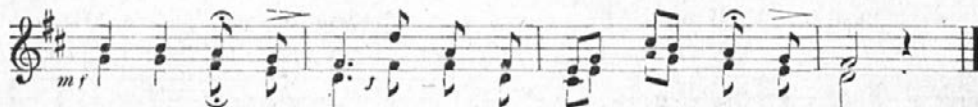

11. Ena ptička priletela.

Otožno.

1. E - na ptič-ka pri - le - te - la, vrh ko - sar - ne se je vse - la. O - na

po - je, žvr - go - li, vse mla - de fan - te pre - bu - di.

2. „Mladi fantje, le vstajajte,
eno pisemce pisajte,
do očeta, matere,
do svoje sestre žalostne“

3. Očka so na pragu stali,
pisemce so prebirali
Očka pisemce bero,
se mamka milo jokajo.

4. Kol'k' noči že nisem spala,
ko sem tebe previjala,
kol'k' noči pa še ne bom,
ker tebe vid'la več ne bom.“

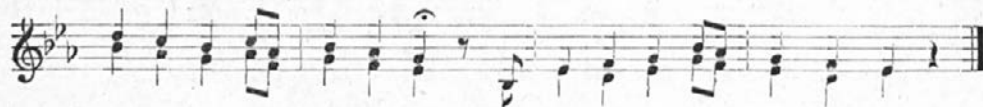
5. „Eno mašo bom plačala,
da se bo za sina brala.
Mašnik bode mašo bral,
moj sin bo pa na straži stal.“

12. Stoji, stoji tam Beligrad.

Srčno.

1. Sto - ji, sto - ji tam Be - li-grad, za gra-dom te - če rde - ča, kri, za

gra-dom te - če rde - ča kri da b' gna - la mlin-ske kam - ne tri.

2. Tam Lavdon vojvoda stoji,
krvavi meč v rokah drži;
če imeti Beligrad
in turško vojsko pokončat!

3. Ošabni Tur'k se mu smeji
in Lavdonu tak' govori:
„Si prišel mene ti častit,
al' prišel zajcev si lovit?”

4. „Nisem prišel zajcèv lovit,
al' prišel tebe sem častit:
S svinčen'mi zrni te kropil
in s črnim prahom bom kadil.“

5. Ko naše puške pokajo,
se turške gospe jokajo;
ko naši bombe mečejo,
se Turki z grada vlečejo.

6. Glej, tak' mogočni Lavdon je
premagal vse sovražnike;
in dokler Beligrad stoji,
naj slava Lavdonu slovi!

13. Tri rože.

Nežno.

1. Ste - zi - ca je u - gla - je - na na sred' va - si na - va - je - na di -

draj - la - li draj - la - li li - li - lom di draj - la - li li - li - lom.

2. Na sred' vasi en križ stoji,
pod križem rastejo rože tri.
Didrajlali

3. Je prva roža gartroža,
to je Marija žalostna.

4. Je druga roža lilija,
to je Marija osmiljena.

5. Je tretja roža rožmarin,
to Jezus je, Marijin sin.

14. Škrjanček poje, žvrgoli.

Veselo.

1. Škr - jan - ček po - je žvr - go - li, se bel' - ga dne - va ve - se - li. Škr-

jan - ček po - je be - li dan, po - zdrav - lja hrib in plan. Škr-

jan - ček po - je be - li dan, po - zdrav - lja hrib in plan.

2. Iz sna se naglo kmet zbudi,
na polje njemu se mudi,
modrina vedrega neba
lepo se mu smehljá.
3. Pastirček poje si na glas,
ker je na pašo gnati čas,
on poje Bogu tisoč hval,
ki lepi dan je dal.
4. Potoček lahno žubori,
to žuborenje se glasi
ko miloglasna pesmica,
hvaleča Stvarnika.
5. Zato, o človek, tudi ti
ne zabi Boga hvaliti,
ki modro je ustvaril svet,
vse spravil v lepi red.

A. Kosi.

15. Roža na vrtu zelenem cvete.

Zmerno.

1. Ro - ža na vr - tu ze - le - nem cve - te, pri - de tja

k ro - ži ve - se - lo de - kle, ro - že si za - že - li,

ro - ži - ci go - vo - ri: „Poj - di, ah poj - di z me - noj!“

2. Žalostno roža povesi glavo,
dekle utrga jo z mehko roko :
„V dom te ponesem svoj,
tu mi vonj sladki tvoj
večno oznanjaj pomlad.“
3. Pa je na oknu cvetela pomlad,
pa je otožno kril rožico jad :
roža cvetela je,
roža zvenela je,
deklica toči solze.

E. Gangl.

16. Ko ptičica sem pevala.

Otožno.

1. Ko pti - či - ca sem pe - va - la, sem slad - ke sa - nje sa - nja - la. Oh

zdaj pa nik - dar nik - dar več, ve - se - lje preč je, preč.

2. Cvetela sem ko rožica,
nebeškim žarkom ljubljena.
Oh zdaj pa . . .

3. Rožice moje miljene
so zale vence spletale.
Oh zdaj pa . . .

4. Očesci lesketali sta,
kot zvezdi dve, kot solnca dva.
Oh zdaj pa . . .

5. Le pod menoj še biva mir,
krog mene ga pa nikjer.
Srce le tja, le tja želi,
kjer angel moj leži!

17. Rasti, rasti rožmarin.

Počasi. Milo.

1. Ra - sti, ra - sti ro - žma - rin, ti de - vi - ški drag spo - min!

Ro - žma - rin i - ma svoj duh, naj bo ze - len al' pa suh.

2. Kadar jaz umrla bom,
venec lep imela bom,
[z rožmarina nemškega,
nageljja rdečega].

3. Bom na pare vložena,
belo bom oblečena.
[venec bo pa lep zelen
men' na glavo položen].

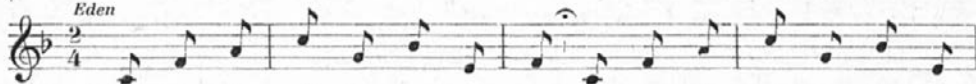
4. Že zvonovi mi' pojo,
mene pa k pogreb neso.
[V grobu počivala bom,
več sestic imela bom].

5. Tam koščice čakajo,
na trobento angelsko,
[z njim' iz groba vstala bom,
šla v dolino k sodbi bom].

6. Bo sodnik prikazal se,
po pravici sodil vse,
[peljal me bo na svoj dom,
tam vesela zmeraj bom].

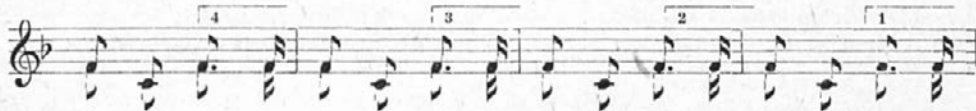
18. Prišla je miška.

*Veselo. Eden.**Eden*

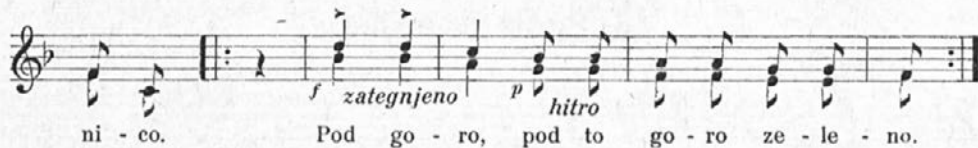
1. Pri - šla je miš - ka z miš - ni - ce, vzela pše - ni - co s pše - nič-

nice. Lov'c me - dve - da, me - dved vol - ka, volk je - le - na, je - len

l'si - co, l'si - ca zaj - ca, za - jec mač - ko, mač - ka miš - ko, miš pše-

2. Prišla je mačka 'z mačnice,
vzela je miško 'z mišnice.
Mačka miško, miš pšenico.
Pod goro, pod to goro zeleno.

3. Prišel je zaj'c iz zajčnice,
vzel je mačko iz mačnice.
Zajec mačko, i. t. d.

4. Prišla je l'sica 'z lisičnice,
vzela je zajca' z zajčnice.

5. Prišel je jelen 'z jelenčnice,
vzel je lisico' z lisičnice.

6. Prišel je volk iz volčnice,
vzel je jelena 'z jelenčnice.

7. Prišel je medved 'z medvednice,
vzel je volka 'z volčnice.

8. Prišel je lov'c iz bajtice,
ustrelil je medveda 'z medvednice.

6. Prišla je smrt 'z mrtvašnice,
vzela je lovca iz bajtice.

19. Pridi Gorenj'c.

Živo.

Bl. Potočnikova ponarodela.

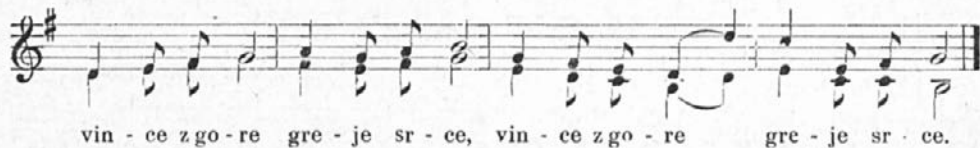
1. Pri - di Go-renj'c z mr-zle pla - ni - ne! va - bi Do-lenj'c v gorke do - li - ne;

mr - zel je led, pri - di se gret! mr - zel je led, pri - di se gret!

Soln - ce gor - ko tu - kaj nam si - je, tr - ta lju - bo gor se o - vi - je,

2. Brati nas rod, brati nas Sava,
 pridi na brod Krški s Triglava,
 [bratec bod' moj, pij ga z menoj]
 Trta rodi, trud pozabimo,
 vince blišči, Slovencem napijmo
 bratom okrog, živi jih Bog!]

20. Glejte, že solnce zahaja.

Mirno.

1. Glejte, že soln-ce za - ha - ja, sko-raj za go-ro bo šlo;

hla-den po - či - tek nam da - ja, pojd'-mo ve - se - lo do - mov!

Čuj-te zvo - ni - ti, po - či-vat zvo-ni! Čuj-te zvo - ni - ti, po - či-vat zvo-ni.

Zvo - ni, le zvo - ni no - coj,

slad - ko po - či - vat za - poj.

2. Čujte po drevju šumeti,
čujte kak' vetrič pihlja;
Urno, že začne mračiti!
Hitro, da bomo doma!
Čujte zvoniti . . .

3. Zdaj si počijmo po volji,
naj nas petelin zbudi,
kadar škrjanček na polji
jutranjo pesem žgoli!
Čujte zvoniti . . .

4. Vsi bomo enkrat zaspali,
v miru počivali vsi,
delo za vselej končali,
v hišo očetovo šli.
Takrat, zvonovi, zvonite lepo,
klič'te k Očetu domov,
klič'te nas v sveto nebo!

M. Slomšek.

